

OPONENTURA DIPLOMNÍ PRÁCE

Název práce: TRANSFORMACE ČERPACÍCH STANIC NA HYBRIDNÍ MĚSTSKÉ DOMY
V PRODUCTIVE CITY (vybrané území Nová Buriánka)

Vedoucí práce: Miroslav Šik

Odborní asistenti: Lenka Milerová, Dominik Vácha

Autor oponentního posudku: Michal Kuzemský

Diplomant: **Max Mohl**

Max Mohl si jako téma diplomní práce vybral transformaci, resp. novostavbu čerpací stanice, bytového domu a dílen v území Nová Buriánka. Práci budu doporučovat k obhajobě, studenta k absolutoriu a budu mu navrhopvat známku 3 - dobře. V několika krátkých poznámkách se pokusím popsat a dokázat proč.

Vybrané území považuji za mimořádně hnusné a poničené vystavěným prostředím. Především zástavbou z 80', z 90' a nultých let. Lze použít laickou zkratku „z přerodu socialismu a kapitalismu“. Obecně nemám toto přirovnání moc rád, některé typologie (sídliště) se děly dobově, bez ohledu na režim po celém světě atd... Zde toto laické přirovnání sedí. Neurvalost, ekonomická těžba, obecné obcházení předpisů a zastavění území bez plánu a plánování, a partikulárními dohodami a „dohodou“. Má to širokoúhlé urbanistické vazby, které sahají velmi daleko za řešené území. Nevěřil jsem, že v takovém území lze vybrat parcelu, jeden pozemek, ten ohraničit a vyřešit. V tom jsem se mýlil. Max Mohl to dokázal. Bez ironie.

Dokázal to použitím figle, který by mě nenapadl. Na území se (mentálně) díval jen z jedné strany. Důsledným pohledem zevnitř Karlína. Možná otamtud, odkud byl ještě sám sebe schopen ukotvit v nějakých vazbách. Neměl jsem pohled skrz území propojené. Znáte to? Od ulice k ulici ... nepropojené. Když jsem území míjel jako chodec z jihu, nevěděl jsem geograficky, kde jsem vztaženo na sever k nábřeží, to samé naopak. To Max návrhem vyřešil velmi slušně.

Maxovi pomohl **1.** železniční viadukt, jeho plánovaná přeměna a náplň mostních oblouků. **2.** Otevření vltavského ramene, které se pod pozemkem nachází a **3.** eskalace významu lokálního ráje, zbytku dvou bytových staveb cca z přelomu století včetně jejich romantických parcel. Během práce si autor mírně zvětšil řešené území, ovšem správně jen na chvíli, tak aby bylo možné porozumět celistvosti a vztahům „bloku“. (Otevření vltavského ramene je plné technických otázek, ale pro účel práce nepodstatných).

Prizma vnitřního pohledu se podle mého soudu stalo později velkou přítěží. Zobrazování domu i území se během práce i na jejím konci omezilo na přesvědčivé pohledy zevnitř a do pohledů zvenčí jako kdyby se autor nutil, odsouval je. Neodpovídal na podstatné otázky, nebo si je nekladal.

Jak dům skutečně působí od nábřeží?? Je v zatáčce, na kterou nereaguje. Od nábřeží ho musíme vnímat jinak rychle, v jiném horizontu, při úplně jiném pohybu, momentálně i v jiné rychlosti. Podhled na dům se ze severu postupně otevírá zpoza obludy mainpointu, či zpoza obludy která nevím co je ... a ... především z nábřeží. A také z dálky. Je to de facto nábřežní dům. Viděný a viditelný z druhého břehu. Třeba od případné Filharmonie.

Nevyhovuje mi ta kláda a nenavrhuji s v duchu variantu. Prostě nevyhovuje. Je stejně rigidní a tuhá jako její okolí. Ano, je francouzská, trochu italská (tak jako sousedi). Pokud to mělo být vědomě kontextuální, tak oukej, hmmm, hmmm, vlastně ... nou. Geomericky nedomyšlená jsou ta místa, kde dům sousedí s okolními stavbami. Především geometrie mostu versus domu versus sousedního domu. Ale nejen. Dlouhá kláda orientovaná delšími stranami sever – jih bude házet konstantní stín, nebude mít dynamiku ...

Benzínka. Když se rozvíjel automobilismus, nepřemýšlelo se o jeho konci ... a teď je konec jedním s důležitých politických témat. Je jedno jestli fejkovým nebo ne. Myšlenky na konec automobilismu jsou přítomné. Třeba v současných volbách do evropského parlamentu. Když sledujeme benzinky, měly nějaký vývoj, typologii. Francie, malé v přízemí velkých domů, malé jako městský mobiliář na Klárově ... atd ... Možná by měla nebo mohla být součástí práce aplikovaná definice související s typologií koncem benzinek. Je jedno kolik mnoho let ten konec bude trvat. Ale: jak to bude vypadat? Stejně jako rozvoj? Jako vedlejší produkt, nebo utlumování nebo jinak?? PŘEDSTAV SI NĚCO CO NEEXISUJE. To učím a myslím, že to je klíčem k práci architekta. Smát se nebo souhlasit sci-fi filmům. Odborně nad nimi přemýšlet. Autor benzinku prostě navrhuje. Menší, úhlednější, víceméně prostou reklamy. Hmm.

Dílny. Jsou na severu. Dům je orientován čistě severojižně. Vykonzolované bloky dílen v prvních dvou patrech jsou také na sever, ale především jsou tam jejich rozsáhlé střechy. Co tam? Trvalý stín. Ví autor, jak takové střechy vypadají, i když jsou myšleny sebevíc pobytové, plus pohledy ze všech oken domu, plus kombinace se severními otevřenými atrií? Ovšem zde jsou navíc deklarativní součástí tzv. productive city. Nic tam neporoste atd ... Dílny jsou prostě jako blok přidané pod dům, oddělené i materiálem a barvou.-Nevěřím. Zejména ne v souvislosti s přirozeným a neustálým provozem zásobování a distribuce v přízemí. Tam se tenhle provoz kolizně míchá s benzinkou a považuji to za nešťastné. Nejen provozně. Nemůžu se vyhnout pocitu, že koukám na korporátní pronajimatelné kanceláře.

Bydlení. Byty. Neobratně navržená „společná hala“ (30m2) – bez expozice, kostrbatá, vyšla. Není komponovaná. Byty jsou solidní, ale rozhodně ne bomba. Standardní T08B rozvrh (protilehle dvě ložnice na fasádě a na protější kuchyň s jídelnou, uprostřed jádro a zázemí). Byt vlastně nemá osvětlený obývací. Mohu si vybrat, buď větraná kuchyně a jídelna na fasádě nebo kuchyně v hloubce a obývací na fasádě. Nemá to šmrnc. V čem je vtip? Rohová, resp. krajní sekce ho samozřejmě má, ale je jeden z mnoha.

Binec. Bincem nemyslím tzv. „ještě je potřeba to zabydlet“. Nemyslím „lumíkové“ perspektivy. U smíšených domů v tzv. Productive city se prostor dílen vylévá ven, zahrnuje prostor, ten se stává neformálním. Ne použitou stafáží a zobrazením, ale promyšleným návrhem, potenciálem. Tady žijeme. Ne pouze bydlíme, a ne pouze pracujeme. Žijeme. Inklusivní (a zábavné) prostory pro seniory, děti, kurníky, komposty, dílny, bezkolizní a průběžné zásobování. My městští lidé totiž možná zase toužíme. Na krajinu nejsem odborník, tak stručně: stromořadí na jihu s točitými schodišti je nedorozuměním. Má oddělovat nebo spojovat? Je obojí pobytové nebo okrasné?

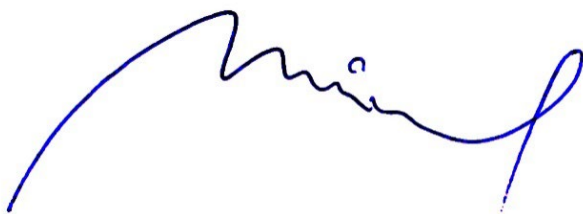
Productive city. S tímto termínem souvisí moje poslední poznámka a všechno ostatní. **Jak autor odpověděl a definoval na sebou nazvaný projekt/termín „productive city“??**

Productive city, tak jak ho definuji já, není ani tak součtem náplně, ale feelingem => chuť žít vážně, doopravdy, neformálně pokud je třeba. Najednou jak kdyby „měšťané“ okoukali fazety, nebo jen „to hezké“ ze zahrádkářských kolonií, (v zásadě je mi fuk, jestli to je snobství, kola s košíky a farmářské trhy – nejsem rozhodně ten, kdo by měl chuť někoho hodnotit, jak moc je opravdový. Prostě vítám tu chuť, a buď víc, nebo míň ji podporuji.)

Redefinice práce. Návrh tzv productive city, podle mého soudu souvisí především se změnou trhu práce. Se začínající nutností stále více profesí tlačit do modu nepracovat od-do, ale pro. Pro něco. Pro obživu. (a třeba i pro smysl) Vytvořím, prodám. Fenomenu, kterému se věnuje v současné době mnoho publikací. Svět, kdy bylo nezbytné přenést fyzické tělo kamsi „do práce“, tam ho na hodiny pronajmout a za to dostat peníze, končí ne proto, že bychom si to přáli, ale protože skutečné práce **v severním světě** ubývá a přibývá té fluidnější, té která se dá méně popsat. Nejde jen o tzv. terciální sektor. Jedná se o konkrétní práci, kterou si všichni ti, kteří to umí, budou nuceni sami sobě vytvářet. Nemyslím záhadné youtubery, ale profese, které jsou schopny uživit samy sebe. Drobné výrobce, opraváře, Terky Dvořákové, re-use výroba, upcycling, recycling. (Jasně, levisky jsou pořád levisky. Od května 1873 stejné. Prosím tedy, kdo potřebujete, přeložte si tuto část oponentury do umírněnějšího sociálnědemokratického jazyka. Tahle oponentura musí být krátká. Ale i v sociálně demokratickém světě existuje pojem nepodmíněný příjem ...) Ptám se: jak reflektuje autor tento svět. Je na něj práce teoreticky připravena? Nebo opisuje schema: nějaké byty, nějaké dílny a pod tím benzínka, která se třeba posléze někdy zruší?

Závěr: Pokud na začátku možná bylo smyslem a cílem akademického zadání romanticky konstruované téma, na konci jím nutně být nemusí. **Je jím uvěřitelní staronové místo. To se povedlo, ale v některých ohledech jen částečně.**

Práce je korektně a pečlivě zpracována, obsahuje všechny formality co diplomka obsahovat má, grafická úroveň je samozřejmá a výborná. Vracím se na začátek posudku. Jednoznačně absolutorium. Navrhuji známku 3-dobře.



V Praze dne 9.6.2024 Michal Kuzemenský